

פסק דין

בפניי קבילה כנגד תלמיד בתוכנית הבכירים לתואר שני במזרח תיכון בן זמננו. במסגרת הקורס "מעבר לרעלה: היסטוריה מגדרית של המזה"ת" הגיש הנקבל עבודת רפראט שכותרתה "מילת נשים בדת האסלאם". לאחר שמבדיקת העבודה עלה חשד שהיא איננה מקורית, התברר שמדובר בעבודה המוצעת למכירה באתר למכירת עבודות. בנוסף, העתיק הנקבל פסקאות מאתר וויקיפדיה ללא ציטוט כנדרש. בקורס נוסף, "בסבך הלבנון: דת, עדה ופוליטיקה" הגיש הנקבל עבודת רפראט, שאף לגביה עלה חשד שהיא אינה מקורית. מבדיקה נוספת התברר כי גם עבודה זו הועתקה מעבודה המוצעת למכירה באתר אינטרנט. בקורס שלישי, "השיעה הערבית – קשיים ותקוות" הגיש הנקבל עבודה סמינריונית שכותרתה "השפעת איראן השיעית שאחרי המהפכה בלבנון". גם לגבי עבודה זו עלה חשד שהיא אינה מקורית וגם לגביה התבררה עובדה דומה: שהיא הועתקה מעבודה המוצגת למכירה באינטרנט. בשלושת מעשים אלה עבר הנקבל, כך נטען בקובלנה, עבירות של הונאה בעבודה והפרת הוראות (לפי סעיפים 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח) בהתאמה).

מייד בדיון ההקראה הודה הנקבל במעשים ובעבירות שיוחסו לו בקובלנה. לפיכך, אני מרשיע אותו בעבירות של הונאה בעבודה והפרת הוראות (לפי סעיפים 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח) בהתאמה).

גדר המחלוקת שנותר הוא העונש אותו יש להשית על הנקבל. הקובל מבקש כי יוטל על הנקבל עונש חמור במיוחד שיבטא באופן ברור גינוי שיהלום את חומרת מעשיו. לפיכך, ביקש הקובל שייגזרו על הנקבל שתי שנות הרחקה בפועל על כל אחת מן העבירות, וכי העונשים יוטלו במצטבר ולא במקביל כך שביחד יורחק הנקבל לשש שנים בפועל. מנגד, טען בא כוחו של הנקבל שתי טענות: ראשית, שמדובר בעבירת הונאה אחת. שנית, ולחלופין, כי יש להטיל את העונשים על העבירות השונות במקביל ולא במצטבר.

אין בידי לקבל את טענתו הראשונה של בא כוחו של הנקבל. לטענתו, הנקבל לא תכנן את מעשי ההעתקה בנפרד אלא ביצע אותם בבת אחת. זאת, לפי שהלך לספרייה ומצא בה באותו ביקור את שלוש העבודות אותן העתיק, והוא אף הגיש אותן באותו מועד. לטענה בדבר הביקור בספרייה אין כל ביסוס והנקבל או בא כוחו לא טרחו לבססה. מכל מקום, אין לקבל את הטענה כאילו גניבת שלוש עבודות בשלושה מקצועות שונים יכולה להוות מעשה אחד. ברור

שכל מקצוע וכל עבודה עומדים בפני עצמם. לפיכך, כל עבודה שהועתקה הועתקה בפני עצמה עם כוונה נפרדת ומעשה נפרד, בין אם הוגשה באותו יום ובין אם הוגשה ביום אחר. לא ניתן לומר כי דבר מה מאחד בין המעשים הנפרדים, למעט זלזול בוטה בנורמות האתיות הנוהגות במוסד אוניברסיטאי.

בנוסף החלטתי להטיל את העונשים במצטבר ולא במקביל. בפניי הובא קטע מספרו של המלומד קדמי, הקובע כי הכלל הוא הטלת עונשים במקביל ואילו ענישה מצטברת תישמר למקרים חמורים במיוחד. לא ברור שזהו הכלל הנוהג באוניברסיטה, אולם מכל מקום, בפנינו מקרה חמור ביותר. העתקה של שלוש עבודות סמינריוניות מצביעה על דפוס פעולה, על זלזול בוטה וחמור בכללי היושרה האקדמיים ועל ניסיון להונאה אקדמית רחבת היקף. עבודות סמינריוניות, כבר אמרתי לא פעם, הינן גולת הכותרת של הליך הלימוד האקדמי והעתקה שלהן מהווה הפרה חמורה במיוחד של האמון האקדמי ומעילה קשה בחובות הסטודנט ובאמון האוניברסיטה בתלמידיה. המדובר בתלמיד בוגר בעל מקצוע אחראי, ובתוכנית לתואר שני. חזקה על הסטודנט שידע את שהוא עושה ואת המשמעות החמורה של העתקה רחבת היקף כאמור. לא שמענו כל נסיבה אישית שתוכל להקל על העונש. לפיכך, לא זו בלבד שאין להטיל את העונשים במקביל, אלא שיש לקבוע ענישה ברף ענישה מחמיר של מעבר למינימום הנדרש של שנה לכל הפחות. עם זאת, אני סבור שעונש של שנתיים עבור כל עבירה הינו חמור יתר על המידה. אני מטיל אפוא על הנקבל עונש של שנה וחצי הרחקה בפועל לכל אחת משלוש עבירות ההונאה, שירוצה במצטבר.

לפיכך, אני גוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:

- א. פסילת העבודות והקורסים נשואי הקובלנה.
- ב. הרחקה לארבע שנים וחצי בפועל מהאוניברסיטה.
- ג. הרחקה על תנאי לשנתיים לתקופה של שלוש שנים מיום חזרתו ללימודים, במידה ויעבור עבירה דומה.

ניתן היום, _____, בהיעדר הצדדים.

יפורסם ללא שם התלמיד.

ד"ר ישי בלנק

סגן הממונה על המשמעת